

**DEN DANSKE DOMMERFORENINGS
ÅRSBERETNING
1988-89**

1989
OMTRYK

DEN DANSKE DOMMERFORENINGS ÅRSBERETNING 1988/89

INDHOLD

Bestyrelsen	3
Årsmødet 1988	4
Fagforeningsmæssige emner	5
Faglige spørgsmål	7
Kommunikation til medlemmerne	18
Relationer til udlandet	19
Foreningens repræsentation i organisationer og udvalg m.v.	20
Personalia	22
Medlemstal og Fonde	24-25
Regnskab	26

Redaktionen sluttet 1. august 1989

Bestyrelsen

På generalforsamlingen den 7. oktober 1988 meddelte Otto Warring, at han ikke ønskede genvalg som formand for foreningen. Som ny formand blev valgt Claus Larsen, Retten på Frederiksberg. Som nyt bestyrelsesmedlem blev valgt Holger Skovsborg, Retten i Hvidovre.

Den øvrige bestyrelse blev genvalgt.

Bestyrelsen består herefter af:

Claus Larsen, Retten på Frederiksberg, (formand)

Mogens Beier, Retten i Århus,

Hans Kardel, Højesteret,

Niels Kirk-Sørensen, Retten i Fjerritslev,

Peer Lorenzen, Vestre Landsret,

Arne Lyngesen, Københavns byret, (kasserer)

Vagn Rasmussen, Østre Landsret, (næstformand)

Lars Ryhave, Retten i Nyborg, (sekretær)

Holger Skovsborg, Retten i Hvidovre.

Der har siden udsendelsen af forrige årsberetning været afholdt 12 bestyrelsesmøder.

Årsmødet 1988

Årsmødet afholdtes den 7.-8. oktober på Munkebjerg ved Vejle. Der var paneldiskussion om emnet »Behandling af miljøsager ved domstolene.« I panelet deltog:

Rigsadvokat Asbjørn Jensen, direktør Jens Kampmann, Miljøstyrelsen, direktør Erik Andersen, Arbejdstilsynet, advokat K. L. Németh og landsdommer K. Juul-Olsen.

Endvidere holdt professor dr. jur. W. E. von Eyben foredrag over emnet: »Dommertilkendegivelser«.

Fagforeningsmæssige emner

1. Puljeforhandlingerne 1987-88.

Umiddelbart før jul 1988 afsluttedes forhandlingerne om bl.a. Dommerforeningens forslag til anvendelse af lønpuljerne for 1987-88. Ved den indgåede aftale blev 55 stillinger oprykket fra lønramme 38 til lønramme 39, og 51 stillinger opnåede til-lægsforhøjelse. Dommernes samlede lønsum er hermed forøget med ca. 1,5 mio. kr. Resultatet var i overensstemmelse med foreningens krav bortset fra, at lønrammeoprykningerne ikke kunne gennemføres som »gruppevis oprykning«. Finansministeriets afvisende holdning hertil medfører, at stillingsindehavere, der på tidspunktet for oprykningens ikrafttræden var fyldt 60 år, ikke opnår pension efter den højere lønramme.

2. Det generelle aftaleresultat pr. 1. april 1989.

Aftalefornyelsen skulle i henhold til regeringens tilkendegivelse finde sted inden for en meget snæver økonomisk ramme, og ved forliget opnåede statstjenestemændene en generel lønstigning på 1,5% over de næste 2 år. Den enkeltes løn vil herudover blive forhøjet i kraft af den i 1987 aftalte løntilpasningsklausul. Medlemmernes løn blev som følge heraf pr. 1. april 1989 forhøjet med 1,36%, og tilsvarende regulering kan antagelig forventes pr. 1. april 1990. Lønnen reguleres ikke pr. 1. oktober.

3. Pensionsforbedringer.

I forbindelse med aftalefornyelsen er der afsat et beløb på ca. 11 mio.kr. til forbedring af pensioner knyttet til stillinger i lønramme 35-40. Beløbet er til rådighed pr. 1. april 1990. Bl.a. fordi midlerne hidrører fra de erhvervsaktives forhandlingsresultat kan det ikke forventes, at pensionsforbedringerne kommer medlemmer til gode, som er pensioneret inden denne dato.

4. De nye lønpuljer.

Puljemidlerne, som tidligere har været samlet i én pulje, er denne gang fordelt på to puljer, nemlig en »AC-pulje« og en »Ministeriepulje«. AC-puljen skal anvendes til løsning af generelle uligheder i lønssystemet, mens Ministeriepuljen påregnes anvendt til personlige løntillæg. Ligesom det generelle aftaleresultat denne gang blev mindre end sidste gang, er også puljemidlerne væsentlig færre end puljen for 1987-88. I begge puljer er en del af midlerne til rådighed pr. 1. april 1989 og resten 1 år senere.

5. Dommerforeningens puljeforslag 1989-90.

I de senere år er der ved ændring af bl.a. retsplejelovens regler pålagt dommerne i byretterne nye byrdefulde opgaver. Bestyrelsen har derfor vedtaget, at der bl.a. i forbindelse med udformningen af forslag til anvendelse af de nye lønpuljer bør sikres byretsdommerne en placering i lønssystemet, som afspejler forøgelsen af disse dommers arbejdsbyrde og ansvar. Foreningens puljeforslag udformes herefter som lønrammeløft og tillægsforbedring til det størst mulige antal dommere i byretterne. Bestyrelsens forslag kan også ses som en naturlig konsekvens af, at højesteretsdommerne for nogle år siden blev sikret oprykning til lønramme 40, og at størstedelen af landsdommerne nu er klassificeret i lønramme 39.

6. Tjenestemandeforeningens nye vedtægter.

Tjenestemandeforeningen under DJØF har på ekstraordinær generalforsamling endeligt vedtaget forslag til nye vedtægter. Dommerforeningen er hermed sikret en rimelig position i tjenestemandeforeningen. Dommerforeningens bestyrelse har med glæde konstateret, at medlemmerne fuldtalligt deltog i afstemningerne om de nye vedtægter.

Faglige spørgsmål

Spare- og Forenklingsudvalgets arbejde og de i forbindelse hermed tagne initiativer.

I august 1988 nedsatte Justitsministeriet et Spare- og Forenklingsudvalg med henblik på at imødekomme behovet for at opnå forenklinger og besparelser inden for Justitsministeriets område. Retterne blev i udvalget repræsenteret af byretspræsident Bitsch. Bestyrelsen besluttede, at gå positivt ind i arbejdet, således at der skulle nedsættes en række arbejdsgrupper til støtte for Bitsch. Der var enighed i bestyrelsen om, at Dommerforeningen måtte stå frit overfor eventuelt fremkomne spareforslag, og at foreningen måtte forbeholde sig ret til at sige fra over for en forringelse af retssikkerheden og de serviceforringelser, der kunne blive en følge af forslagene. Der var endvidere enighed om, at arbejdsgrupperne skulle sammensættes med repræsentanter for dommerne, dommerfuldmægtigene, kontorpersonalet og vagtmestrene. Der blev herefter nedsat følgende arbejdsgrupper vedr. byretterne:

- 1) Borgerlige sager, herunder forkyndelser i almindelighed
- 2) Straffesager
- 3) Skifteret, herunder notarialforretninger,
- 4) Fogedsager og
- 5) Tinglysning.

Endvidere blev der nedsat en arbejdsgruppe vedr. landsretterne og Sø- og Handelsretten blev opfordret til at nedsætte en arbejdsgruppe vedr. konkurs og gældssanering m.v.

Til trods for en meget stram tidsramme lykkedes det i løbet af oktober samtlige arbejdsgrupper at indsamle et betydeligt antal forslag, der i begyndelsen af november kunne afleveres til Bitsch, som efter en gennemgang af forslagene videregav materialet til det justitsministerielle udvalg. Det blev overfor udvalget frem-

hævet, at den omstændighed, at de forskellige organisationer var gået positivt ind i arbejdet med at fremsætte forslag, ikke kun betragtes som udtryk for en anbefaling af forslagene. Det forudsattes, at forslagene bliver undergivet den sædvanlig høringsprocedure i forhold til præsidenter og organisationer, i det omfang justitsministeriet ville søge forslagene fremmet.

I slutningen af november 1988 afgav det justitsministerielle udvalg beretning for hele Justitsministeriets område. Idékataloget indeholder ca. 70 forslag vedrørende retterne.

Initiativer som følge af forslagene.

Med henblik på den videre behandling af en række af de fremsatte forslag nedsatte Justitsministeriet herefter *arbejdsgrupper* til behandling af forslagene vedrørende forkyndelser og skifteret. Endvidere blev *Retsplejerådet*, og den under rådet nedsatte arbejdsgruppe vedrørende fogedsager, anmodet om at foretage en gennemgang især af de vedrørende fogedsager fremkomne forslag. I december 1988 fremsatte Justitsministeriet et *forslag til ændring af retsafgiftsloven*, hvorved der bl.a. indførtes en »berammelsesafgift«, der forfalder til betaling ved en civil sags berømmelse til domsforhandling. Afgiftspligten bortfalder, hvis der senest 6 uger før den berammede domsforhandling gives meddelelse om, at sagen er bortfaldet. Dommerforeningen havde forslaget til udtalelse. Bestyrelsen havde ikke i almindelighed anledning til bemærkninger til forslaget, men fremkom med en række mere lovteknisk prægede kommentarer til berammelsesafgiften. Forslaget er gennemført ved lov nr. 330 af 24. maj 1989 og er trådt i kraft den 29.5.1989.

Endvidere fremsatte Justitsministeren i foråret 1989 et *Forslag til Lov om forenkling og modernisering inden for Justitsministeriets område*. Af betydning for retterne blev bl.a. foreslået regler om appelbegrænsning m.h.t. civile sager og m.h.t. visse afgørelser om sagsomkostninger i civile sager og fogedsager. Endvidere indeholdt forslaget regler om begrænsning af anvendelsen af domsmænd i spiritussager, og om at narkotikasager undtages fra nævningebehandling. Justitsministeriet anmodede Dommerforeningen om en udtalelse, efter at forslaget var fremsat i Folketinget, og med en meget kort frist til besvarelse. I sit svar udtalte

bestyrelsen bl.a.:

»En række af de fremsatte forslag, navnlig forslagene om appelbegrænsning, indebærer efter foreningens opfattelse en forringelse af retssikkerheden. Dommerforeningen finder ikke at burde udtale sig om, hvorvidt forslagene alligevel bør gennemføres af ressourcemæssige grunde«.

Bestyrelsen påpegede endvidere, at flere af de foreslåede bestemmelser kan give anledning til tvivl, men at man på grund af den korte tid, der har været til rådighed, indskrænkede sit til at fremkomme med kommentar til enkelte af bestemmelserne.

Forslaget er ikke færdigbehandlet i Folketinget.

Endelig er der med henblik på at forenkle sagsekspektionen gennemført en ordning, således at byretterne, ved modtagelse af meddelelse om, at en civil sag er anket, selv sender byretssagens akter til landsretten, i stedet for at akterne som hidtil rekvireres og indsendes af advokaterne.

Betænkning nr. 1133/1988 om forbrugeraftaler om arbejder på løsøre og fast ejendom (forbrugertjenester)

Justitsministeriet hørte i juni 1988 Dommerforeningen om ovennævnte betænkning, der er afgivet af et udvalg, der blev nedsat i 1976 med den opgave, at overveje behov og muligheder for en lovmæssig regulering af aftaler vedrørende tjenesteydelser med henblik på at sikre forbrugerne en rimelig og tidssvarende retsbeskyttelse. Betænkningen indeholder et lovudkast om forbrugeraftaler om arbejder på løsøre og fast ejendom. Udkastet indeholder i kap. 1 nærmere regler om afgrænsningen af lovens rækkevidde, og indeholder derudover regler om arbejdets udførelse og omfang (kap. 2), om risikoens overgang (kap. 3), om forsinkelse og mangler (kap. 4 og 5), om skade på forbrugerens ejendom (kap. 6), om prisen (kap. 7), om forbrugerens tilbagetræden (kap. 8), om ikke afhentede genstande (kap. 9), og andre bestemmelser (kap. 10). Betænkningen er énstemmig, når bortses fra spørgsmålet om angivelsen af lovens anvendelsesområde ved arbejder på fast ejendom, spørgsmålet om udformningen af mangelsdefinitionen (hvor flertallet ønsker arbejder, der strider mod forskrifter udstedt af det offentlige, eller indebærer risiko

for skade på person eller ting, medtaget) samt spørgsmålet om, hvorvidt der bør fastsættes særlige forældelsesfrister (hvilket foreslås af et mindretal).

I flere af de høringssvar, der er afgivet af de retspræsidenter, der ligeledes er hørt over betænkningen, er der bl.a. givet udtryk for tilslutning til udvalgsflertallets forslag med hensyn til lovens afgrænsning og forældesspørgsmålet, medens mindretallets forslag om, at arbejder af den nævnte karakter ikke medtages i mangelsdefinitionen, er foretrukket. I høringssvarene fra præsidenterne for Københavns Byret og Østre Landsret er herudover peget på, at den foreslåede lovgivning må forventes at ville medføre et øget pres på domstolene og derfor kan få ressourcemæssige konsekvenser.

Dommerforeningen, der var bekendt med retspræsidenternes høringssvar, udtalte med henvisning hertil, at man kunne tilslutte sig de ressourcemæssige synspunkter, der var anført i flere af svarene, og at foreningen iøvrigt ikke havde yderligere bemærkninger.

Forsvarerbeskikkelse i skattestraffesager

Statsskattedirektoratet rettede i skrivelse af 8. september 1988 henvendelse til Dommerforeningen vedrørende anvendelsen af reglerne om forsvarerbeskikkelse i henholdsvis retsplejelovens kap. 66 og i lov nr. 489 af 19. september 1984 om adgang til forsvarerbistand under en administrativ skatte- eller afgiftsstraffesag. Baggrunden for henvendelsen var en konkret sag, hvor en person var sigtet for overtrædelse af straffelovens § 289, jfr. skattekontrollovens § 13, stk. 1. I forbindelse med ransagning hos og anholdelse af den pågældende, der blev fremstillet i grundlovsforhør og derefter løsladt, blev der beskikket forsvarer efter reglerne i retsplejelovens kap. 66. Den videre efterforskning af sagen hos skattemyndighederne resulterede i, at sagen blev afsluttet med en administrativ bødevedtagelse i medfør af skattekontrollovens § 13, stk. 2, (grov uagtsomhed). Den beskikkede forsvarer var inddraget i sagen også under den administrative behandling, og anmodede vedkommende ret om fastsættelse af salær såvel herfor som for sit arbejde i forbindelse med politi-

afhøring og grundlovsforhør. Retten fandt imidlertid ikke at kunne tillægge ham salær for den administrative behandling af sagen, »da han ikke har været beskikket som forsvarer under denne del af sagen«. Efter indstilling fra skattemyndighederne blev den pågældende efterfølgende beskikket efter reglerne i loven fra 1984 og fik herefter tillagt salær for arbejdet.

Statsskattedirektoratet anførte i skrivelsen til Dommerforeningen, at det efter direktoratets opfattelse er mindre hensigtsmæssigt, at der i et forløb som det beskrevne skal foretages to beskikkelser efter forskellige regelsæt og fastsættes to salærer - der udbetales af to forskellige kasser hos staten. Direktoratet henstillede til foreningens overvejelse, om der måtte være mulighed for i sager som den beskrevne kun at foretage én beskikkelse, således at der kun fastsættes ét salær dækkende såvel det arbejde, der er udført som beskikket forsvarer efter retsplejeloven, som det arbejde, der efterfølgende udføres i en administrativ skattestraffesag. Direktoratet bemærkede, at en sådan praksis vil være i overensstemmelse med praksis i sager, der starter som administrativ skattestraffesag og slutter ved domstolene (f.eks. fordi skatteyderen ikke ønsker at vedtage et bødeforlæg). I sådanne sager fastsættes kun ét salær. Direktoratet bemærkede endelig, at det formentlig vil være mest hensigtsmæssigt, at sålæret udredes forskudsvis efter de samme regler, som gælder for straffesager, der afgøres ved domstolene.

Dommerforeningen fremsendte med skrivelse af 21. september 1988 henvendelsen til Justitsministeriet. Foreningen erklærede sig for så vidt enig i, at en forsvarerbeskikkelse bør omfatte arbejdet i begge relationer, og at det er hensigtsmæssigt, at sålæret fastsættes under ét. Foreningen fandt imidlertid samtidig, at den foreslåede ordning formentlig rejser et konteringsproblem og muligvis også et problem med hensyn til den endelige udgiftsafholdelse. Foreningen fandt det derfor rettest, at Justitsministeriet forhandler spørgsmålet med Statsskattedirektoratet og erklærede sig rede til eventuelt at deltage i en sådan forhandling. Der henvistes iøvrigt til Delbetænkning nr. 977/1983 side 17ff.

Forslag til Lov om ændring af ægteskabsloven m.v. (Separations- og skilsmissebetingelser m.v.)

Justitsministeriet har hørt Dommerforeningen om ovennævnte lovforslag, der udover ændring af betingelserne for separation og skilsmisse bl.a. indeholder et forslag om ændring af ægteskabslovens § 50, stk. 1, om bidragspligt. Der blev foreslået en tilføjelse til stk. 1 om, at der, medmindre der foreligger ganske særlige omstændigheder, kun kan pålægges en ægtefælle bidragspligt for et bestemt tidsrum, der ikke kan overstige 10 år.

I sit svar meddelte bestyrelsen, at man var bekendt med de af retspræsidenterne afgivne udtalelser og tilsluttede sig de af Præsidenten for Københavns Byret anførte synspunkter. I Københavns Byrets udtalelse kritiseredes først og fremmest den nævnte tilføjelse til § 50, stk. 1, herunder at kriteriet »ganske særlige omstændigheder« ikke yder megen vejledning.

Bestyrelsen fandt i forbindelse hermed anledning til at henvise til udtalelsen i Betænkningen om domstolenes ressourceproblemer (juni 1982) afsnit VII, hvor man påpegede, at skønsmæssige regler betyder en væsentlig forøgelse af arbejdspresset på domstolene. Lovforslaget er gennemført ved lov nr. 209 af 5. april 1989.

Fotografering i retsbygninger

Præsidenten for Østre Landsret har i skrivelser af 10. oktober 1988 og 17. maj 1989 overfor Justitsministeriet rejst spørgsmål om tilvejebringelse af et strafferetligt værnet forbud mod fotografering i landsrettens bygninger. Endvidere har præsidenten rejst spørgsmål om regler for anvendelse af (lyd)båndoptagelse under retsmøder og om medbringelse af fotoudstyr i retssale. Bestyrelsen, der har modtaget kopi af præsidentens henvendelser, har overfor Justitsministeriet tilkendegivet, at der også er tilsvarende problem vedr. fotografering ved andre embeder, og at man fuldt ud kan støtte retspræsidentens opfordring. Justitsministeriet har anmodet Dommerforeningen om en udtalelse om et udkast til ændret affattelse af retsplejelovens § 31, stk. 4. I udkastet er der foreslået regler der regulerer de af Østre Lands-

rets præsident nævnte spørgsmål. Forslaget er ved redaktionens slutning endnu ikke behandlet i bestyrelsen.

Indførelse af administrationsordning ved to-dommerembeder

Justitsministeriet har hørt Dommerforeningen om et udkast til ændring af retsplejelovens §§ 12, 16a og 17 m.fl. Formålet med lovudkastet var at tilvejebringe hjemmel for etapevis iværksættelse af administrationsordning ved to-dommerembederne. I udkastet var det alene bestemt, at ved ledighed i et af de pågældende embeder »kan en af dommerne udnævnes til at varetage rettens administration.« I udkastets bemærkninger var det anført, at iværksættelse af administrationsordningen forudsættes at ske etapevis ved ledighed i de enkelte embeder eller efter forhandling med de implicerede dommere og Dommerforeningen.

Bestyrelsen udtalte, at man lagde afgørende vægt på, at det i selve lovteksten bestemmes, at en administrationsordning ikke kan iværksættes uden samtykke fra de dommere, som allerede er udnævnt uden forbehold. Det udtaltes endvidere, at det er en forudsætning for foreningen, at administrerende dommere udnævnes p.t. i lønramme 38, og at administrationsordningen gennemføres i de enkelte retskredse så snart betingelserne er tilstede.

Dommerforeningens bemærkninger blev imødekommet i det fremsatte lovforslag, hvor det i § 17, stk. 3, bestemmes, at ved første ledighed i en af de pågældende dommerstillinger, skal der ske udnævnelse med forbehold om senere indførelse af administrationsordning. Ved ledighed i den anden stilling »indføres« administrationsordning. Desuden er bemærkningerne bibeholdt uændret.

Forslaget er sammen med forslaget om ændret kompetencefordeling mellem by- og landsret gennemført ved lov nr. 273 af 3. maj 1989.

Spørgsmålet om de administrerende dommers lønmæssige placering i lønramme 38 forhandles for tiden med Justitsministeriet.

Høring af domstolene i benådningssager

Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, har i skrivelse af 11. april 1989, på baggrund af en konkret sag, forespurgt om Dommerforeningen er enig i, at der fortsat indhentes udtalelser i sager om benådning m.v. i overensstemmelse med Justitsministeriets cirkulære nr. 235 af 23. september 1970 og senere cirkulærer. Justitsministeriet anførte, at ministeriet i besvarelsen af et spørgsmål af 17. oktober 1986 fra retsudvalget havde givet udtryk for, at det efter ministeriets opfattelse var af væsentlig betydning, at der navnlig i benådningssager med baggrund i domfældtes resocialisering søges indhentet en udtalelse fra retten, og bemærkede, at ministeriet fortsat lægger vægt på, at der så vidt muligt foreligger en sådan udtalelse i forbindelse med behandlingen af de omhandlede sager.

Dommerforeningen erklærede sig enig i, at sagerne som hidtil forelægges retten, men bemærkede samtidig, at den enkelte dommer kan afstå fra at udtale sig.

Ny teknologi

Retten i Brøndbyerne har tinglyst på E.D.B. siden årsskiftet, og den sideløbende registrering i tingbøgerne er nu ophørt. Der vil blive foretaget en gennemgang af mulighederne for at etablere en landsdækkende overgang til tinglysning på E.D.B.

Der foregår forsøg med fogedsagsbehandling på E.D.B. ved retten i Hobro. Der vil blive etableret forsøg ved to yderligere embeder. Det har hidtil været tanken, at der efter afslutningen af disse forsøg skal opstilles en datamat (PC) i hver fogedret. Det er dog muligt, at de aktuelle sparebestræbelser vil medføre forsinkelse af dette.

Der påtænkes indført et internt netværk i Københavns byret.

Der vil blive nedsat en arbejdsgruppe om Justitsministeriets overgang til E.D.B. med hensyn til administrationen af domstolene (PAI-system). Dommerforeningen vil blive repræsenteret i denne arbejdsgruppe.

Enkeltheder i udviklingen i det forløbne år skønnes ikke iøvrigt at have interesse for en bredere kreds. Der er ikke længere noget

særligt interessant ved den nye teknologis anvendelse til kontorfunktioner. En datamat er efterhånden blevet et helt banalt arbejdsredskab i stil med en telefon eller en skrivemaskine. Det mest bemærkelsesværdige i så henseende er derimod, at teknologiseringen af domstolene går langsomt. Domstolene er på dette punkt generelt langt bagud i forhold til advokaterne og formentlig også i forhold til mange andre offentlige institutioner.

De aktuelle besparellesforanstaltninger vil medføre, at kun igangværende teknologiprojekter, f.eks. etableringen af et netværk ved Københavns byret, kan ventes gennemført uden videre, dog under forbehold af, at yderligere besparellesforanstaltninger kan gøre en udsættelse nødvendig. Nye projekter kan derimod foreløbig kun ventes gennemført, hvis de kan betragtes som selvfinansierende, d.v.s. hvis de inden for rimelig tid kan modsvares af tilsvarende rationaliseringsgevinster.

Teknologiseringen af domstolene har hidtil været præget af en meget stram central styring. Der har i det væsentlige kun været mulighed for at gennemføre eller planlægge store centralt styrede projekter som f.eks. tinglysningsprojektet og fogedretsprojektet. Derimod har det voldt meget betydelige vanskeligheder at få opfyldt konkrete, lokale behov, og det er kun lykkedes i enkelte tilfælde.

Teknologisering af juristarbejde har det med en enkelt undtagelse hidtil været umuligt at gennemføre. Dette gælder uanset, at der i dommer- og fuldmægtigkredse er et stadigt stigende ønske om adgang til selv at kunne anvende den nye teknologi på arbejdspladsen.

Dommerforeningens Informationsudvalg

Udvalget består af Ole Agersnap, Jytte Scharling og Knud Have. I 1988/89 er udsendt:

1. Strafedømming ved gentagen spiritus- og promillekørsel og gentagen kørsel i frakendelsestiden - ved Peer Lorenzen og Jens Morving.
2. Strafedømming i voldssager III - ved Eskild Jensen og Ole Nicolaisen.

I 1989/90 forventes udsendt:

- Erstatning og godtgørelse for personskade i sager om overtrædelse af straffeloven - ved Michael Lerche.
- Strafudmåling i røverisager - ved Poul Lodberg.
- Strafudmåling i narkotikasager - ved Jørn Andersen.

Kontaktudvalget

Arne Lyngesen og Lars Ryhave har i årets løb holdt møder med repræsentanter for de øvrige foreninger, der repræsenterer personale ved domstolene. Møderne er foregået i en afslappet atmosfære, selvom de forestående besparelser indenfor domstolene har påvirket stemningen negativt. Der har dog vist sig forståelse for, at det netop i nedgangstider, hvor domstolene eventuelt skal afskedige personale, er særligt vigtigt, at de personaleorganisationer, der repræsenterer de enkelte ansatte, ikke spilles ud mod hinanden. Der er derfor udfoldet bestræbelser for at opnå fælles holdninger bl.a. til hvilke kriterier, der eventuelt skal være gældende ved afskedigelser. Uanset hvem besparelserne rammer direkte, vil vi alle komme til at føle nedskæringerne, idet arbejdsklimaet er fælles. Dommerforeningen finder det derfor vigtigt, at organisationerne loyalt orienterer hinanden, og at man undgår, at enkelte grupper bliver »brændt på bålet« for at skåne andre gruppers ansatte.

Udvalget vedrørende dommerfuldmægtiges uddannelse og dommeres efteruddannelse

Siden udvalgets nedsættelse i foråret 1988 har der været afholdt 6 møder, hvor man væsentligst har koncentreret sig om tilrettelæggelse og sikring af såvel den praktiske som den teoretiske del af yngre dommerfuldmægtiges uddannelse, der på grund af ansættelsesstop m.v. ikke alene kan finde sted ved de embeder, der er nævnt i betænkning nr. 1115/87.

For så vidt angår kurser for dommere er der planer om i 1989 og 1990 at afholde regionale 1 dags kurser, eventuelt fælles med advokater m.fl., vedrørende erstatningsansvar og ægteskabssager.

Andre sager

Ud over de ovenfor omtalte sager har bestyrelsen bl.a. behandlet følgende sager:

Udkast til rådsdirektiv vedrørende forbrugerkredit.

Boligministeriets betænkning om »Boligmarkedet og boligpolitikken«.

Rapport fra en arbejdsgruppe om inddragelse af EFTA-landene under Domskonventionen.

Ændrede retningslinier for konstitution til dommerfuldmægtige.

Udkast til pjece om »Retshjælp«.

Betænkning om handelsagenter og handelsrejsende.

Bestyrelsen har endvidere foreslået Justitsministeriet at udarbejde en kort oversigt om regelgrundlaget for forkyndelser, subsidiære afhøringer og retsanmodninger m.v. fra udlandet, samt en vejledning for, hvorledes de enkelte sager bør ekspederes.

Endelig har bestyrelsen behandlet en række henvendelser fra medlemmerne.

Kommunikation til medlemmerne

I foråret 1989 har der i lighed med tidligere år været afholdt regionalmøder for byretsdommere. På disse møder havde uddannelseskonsulent, retsassessor Pia Petersen, kontorchef Ida Heide-Jørgensen og fuldmægtig Anni Christensen lejlighed til at gennemgå retningslinierne for uddannelse af dommerfuldmægtige og for meddelelse af konstitutioner til dommerfuldmægtige og retsassessorer. I øvrigt blev byretsdommerne orienteret om en række af de sager, bestyrelsen har behandlet, og som er omtalt foran. Arbejdsgruppen vedrørende praktiske processpørgsmål udsendte i september 1988 et »Foreløbigt notat til en praktisk løsningsmodel vedrørende de nye fri-proces-regler« og notat »vedrørende de nye regler om fri-proces og advokatbeskikkelse for sagsøgte i ægteskabssager efter retsplejelovens § 449.« Arbejdsgruppen modtog indlæg fra en del kolleger om indhøstede erfaringer med fri-proces-reglerne i forhold til retshjælpsforsikring m.v. og i marts 1989 blev der udsendt et endeligt »Notat til en praktisk løsningsmodel vedrørende de nye fri-proces-regler«, der på afgørende punkter afviger fra det foreløbige notat. Advokatsamfundet har anmodet Dommerforeningen om en oversigt over, i hvilke byretter skriftlig forberedelse er foreskrevet i civile sager. I den anledning har arbejdsgruppen i juni 1989 udsendt en forespørgsel til byretterne. Resultatet af undersøgelsen viser, at der ved 10 byretter er foreskrevet skriftlig forberedelse, dog at det ved 1 ret alene gælder sager, der må antages at være incassosager og ved 1 ret alene sager indtil beløb på 20.000 kr. og boligretssager vedrørende fraflytningsregninger. Ved en del af de 10 byretter indkaldes parterne til ordinær ret, hvis sagsøgte afgiver svarskrift. Nogle byretter har overvejelser om ændring til skriftlig forberedelse.

Relationer til udlandet

I august 1988 deltog Otto Warring, Ebbe Nielsen og Claus Larsen i Den Internationale Dommerunions møde i Berlin. Claus Larsen deltog i Sveriges Dommerforbunds årsmøde i Stockholm i november 1988. 5 dommere har deltaget i et besøg ved EF-domstolen i april 1989. 5 dommere har deltaget i dommerseminaret i Akademie Sankelmark i Syd Slesvig og 1 i Euro-Treff i Kiel i juni 1989. Claus Larsen har deltaget i Den norske Dommerforenings almindelige domtermøde i juni 1989. Derimod har foreningen, bl.a. af finansielle grunde, afstået fra deltagelse i flere seminarer, specialkurser o.lign., arrangeret af udenlandske universiteter eller sammenslutninger af internationalt tilsnit.

Foreningens repræsentation i organisationer og udvalg m.v.

Arne Lyngesen er næstformand i Tjenestemandeforeningen og i forbindelse hermed medlem af forskellige udvalg i DJØF og AC.

Hans Peter Rosenmeier er medlem af Retsplejerådet.

Niels Kirk-Sørensen er medlem af Strafferetsplejeudvalget.

Holger Skovsborg er medlem af Justitsministeriets kontaktgruppe vedrørende blanketspørgsmål.

Lars Ryhave er foreningens repræsentant i forfremmelsesnævnet for tjenestemandsansatte kontorfunktionærer ved domstolene.

Claus Larsen, Niels Chr. Bitsch og Kurt Haulrig er medlemmer af Hovedsamarbejdsudvalget for domstolene.

Mogens Beier, Svend Asger Koustrup og Lars Ryhave udgør arbejdsgruppen vedrørende praktiske processpørgsmål.

Hans Peter Rosenmeier er medlem af Teknologiudvalget under Hovedsamarbejdsudvalget for domstolene.

Mogens Beier og Lars Ryhave er medlemmer af Justitsministeriets udvalg vedrørende dommerfuldmægtiges uddannelse og efteruddannelse af dommere.

Arne Lyngesen og Lars Ryhave udgør Dommerforeningens kontaktudvalg til Dommerfuldmægtigforeningen, P.D.T og D.D.P.K.

Knud W. Kofoed er medlem af tinglysningensudvalget.

Hans Peter Rosenmeier er medlem af Justitsministeriets arbejdsgruppe vedrørende revision af renteloven.

Niels Viltoft er medlem af arveafgiftsudvalget.

Knud Verner Arildsen er medlem af Retsinformationsrådet.

Jørgen Jochimsen er medlem af Justitsministeriets udvalg vedrørende konkurs.

Arne Lyngesen er medlem af Justitsministeriets projektgruppe vedrørende E.D.B. i tinglysningen.

Lene Pagter Kristensen er medlem af udvalget til behandling af uglejede grundens stilling i det matrikulære system.

Thorkild Bendsen er medlem af arbejdsgruppen vedrørende revision af regelsættet for eksekutorboer.

Holger Skovsborg er medlem af Sikkerhedsudvalget under Hovedsamarbejdsudvalget for domstolene.

Holger Skovsborg er medlem af repræsentantskabet for Dansk Forsorgsselskab.

Niels Chr. Bitsch, Vagn Rasmussen, Niels Kirk-Sørensen og Lars Ryhave udgør Dommerforeningens Ressourceudvalg.

Niels Kirk-Sørensen er medlem af Justitsministeriets Kriminalpolitiske Forskningsudvalg.

Arne Lyngesen er medlem af arbejdsgruppen vedrørende registrering af rettigheder over biler med videre.

Jytte Scharling er medlem af Justitsministeriets arbejdsgruppe til forenkling af skifteretten.

Kjeld Wiingaard medlem af Justitsministeriets arbejdsgruppe til forenkling af forkyndelsesreglerne.

Ole Agersnap, Knud Have og Jytte Scharling udgør Dommerforeningens Informationsudvalg.

Claus Larsen er medlem af udvalget til overvejelse af domstolernes medvirken til hurtige og sikre afgørelser i skattespørgsmål.

Niels Kirk-Sørensen er foreningens repræsentant i Det Kriminalpræventive Råd.

Lars Ryhave er medlem af Justitsministeriets arbejdsgruppe vedrørende annoncering af tvangsauktioner.

Personalia

Nyudnævnelser

Justitssekretær Fritse Hove, dommer i Vestre Landsret fra 1. august 1988.
Dommerfuldmægtig Torben Goldin, dommer i Københavns byret fra 1. november 1988.
Retsassessor Inge Birgitte Andersen, dommer i Retten i Hørsholm fra 1. februar 1989.
Retsassessor Svend Raunholt, dommer i Retten i Assens fra 1. marts 1989.
Kontorchef i Direktoratet for Kriminalforsorgen Eivind Linde Jensen, dommer i Københavns byret fra 1. maj 1989.
Kontorchef i Familieretsdirektoratet Dorrit Sylvest Nielsen, dommer i Københavns byret fra 1. maj 1989.
Fuldmægtig i Justitsministeriet Maria M. Stassen, dommer i Københavns byret fra 1. maj 1989.
Retsassessor Svend Erik Hansen, dommer i kriminalretten i Holbæk fra 1. juli 1989.
Retsassessor Henrik Rothe, dommer i kriminalretten i Slagelse fra 1. juli 1989.
Retsassessor Torben Kildemoes, dommer i Retten i Odense fra 1. august 1989.

Ændrede udnævnelser

Jens Feilberg, vicepræsident i Sø- og Handelsretten fra 1. september 1988.
Hanne Holm Duetoft, dommer i Østre Landsret fra 1. november 1988.
Hugo Wendler Pedersen, dommer i Højesteret fra 1. december 1988.
Marie Søndergaard Mikkelsen, dommer i Vestre Landsret fra 1. april 1989.
Jens Gabe, dommer i Helsingør fra 1. maj 1989.
Thorkild Bendsen, dommer i civilretten i Helsingør fra 1. juli 1989.

Terkel Lukmann Svendsen, administrerende dommer i retten i Esbjerg fra 1. juli 1989.
Børge Folmer Nøhr, administrerende dommer i retten i Horsens fra 1. juli 1989.
Axel Holck-Christiansen, administrerende dommer i retten i Randers fra 1. juli 1989.
Hilmar Vagner Nielsen, administrerende dommer i retten i Skanderborg fra 1. juli 1989.
Paul Henrik Raaschau, administrerende dommer i retten i Hørsholm fra 1. juli 1989.
Claus Larsen, administrerende dommer i retten på Frederiksberg fra 1. juli 1989.
Peter Rosleff, administrerende dommer i retten i Herning fra 1. juli 1989.
Anne Cathrine Kjær, administrerende dommer i retten i Lyngby fra 1. juli 1989.

Afgåede

Erik Bjerregaard, Højesteret, med udgangen af august 1988.
Bent Schiønning, Kriminalretten i Holbæk, med udgangen af oktober 1988.
Poul Høeg, Højesteret, med udgangen af november 1988.
Erik Rafn Stamm, Retten i Assens, med udgangen af februar 1989.
Ancher Arnriis, Retten i Helsingør, med udgangen af april 1989.
Erhart Brandt Petersen, Retten i Odense, med udgangen af juli 1989.

Døde

Asger Blom-Andersen, højesteretsdommer.
Jørgen Peter Berthelsen, dommer.
H. Heinet Knudsen, dommer.
Jens Koch, kriminaldommer.
Frits Schjøtt, landsdommer.
Frants Thygesen, højesteretsdommer.

Medlemstal

Medlemmer den 1. august 1989

Højesteret	15
Østre Landsret	46
Vestre Landsret	23
Sø- og Handelsretten	4
Københavns Byret	35
Byretterne udenfor København	146
Færøerne	1
Grønland	1
EF-domstolen	1
	272
Afgåede dommere	106
Samlet medlemstal	378

Fonde

*under
Den Danske Dommerforening*

Vedrørende de enkelte fonde henvises til årsberetningen 1987-88 side 30-31.

Legater søges og nærmere oplysninger kan indhentes ved henvendelse til:

Den Danske Dommerforening
Kassereren
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K

Årsregnskab 1988/89

Indtægter:		(1987/88)
Kontingenter	134.791,65	108.400,00
Renter	26.145,58	26.626,71
I alt	160.937,23	135.026,71
Udgifter:		
Årsmøde	117.216,65	117.285,73
Bestyrelsen	24.994,05	8.250,90
Årsberetning	12.380,56	8.796,20
Dommerunion, Fondsregister m.m. .	4.272,71	3.380,84
Kontorhold og andre udgifter	2.056,27	2.388,62
I alt	160.920,24	140.102,29
Årets resultat	+ 16,99	÷ 5.075,58
Beholdning pr. 1/8 1988		356.325,55
Beholdning pr. 1/8 1989:		
Girokonto	7.823,28	
Checkkonto	543,24	
Højrentekonto	177.976,02	
Obligationer til pålydende	170.000,00	356.342,54
(Kursværdi: 174.350,50 kr.)	+ 16,99	

København, den 1. august 1989
Arne Lyngesen

Foranstående regnskab har jeg revideret. Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.
Beholdningernes tilstedeværelse er dokumenteret ved forevisning af kontoudskrifter og depotopgørelse.

Gentofte, den 9. august 1989
Kai Bøggild